

การศึกษาเชิงวิเคราะห์เรื่องสั้นของ ร.จันทิมพะ

นางสาว พรธาดา ฅ ลำพูน

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาภาษาไทย

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2531

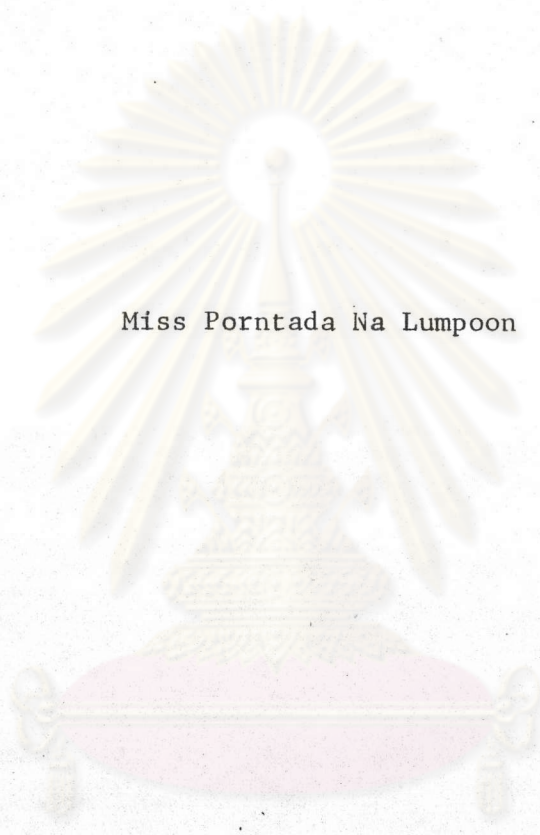
ISBN 974 - 568 - 814 - 2

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

013900

147455๑๑

AN ANALYTICAL STUDY OF R. CHANTAPIMPA'S SHORT STORIES

Miss Porntada Na Lumpoon

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts

Department of Thai

Graduate School

Chulalongkorn University

1988

ISBN 974 - 568 - 814 - 2

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษาเชิงวิเคราะห์เรื่องสั้นของ ร. จันทิมพะ

โดย

นางสาว พรธาดา ณ ลำพูน

ภาควิชา

ภาษาไทย

อาจารย์ที่ปรึกษา

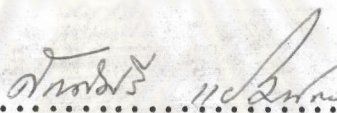
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อิงอร สุพันธุวัฒน์

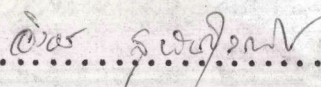

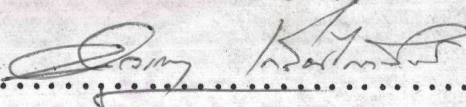
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

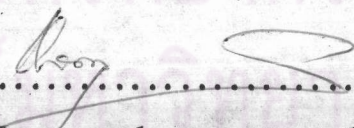

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. อถรร วัชรภักย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ศักดิ์ศรี แยมน์ดตา)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อิงอร สุพันธุวัฒน์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุวรรณ เกรียงไกรเพชร)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชลดา เรืองรักษ์ลิขิต)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

พระราชา ๗ ลำพูน : การศึกษาเชิงวิเคราะห์เรื่องสั้นของ ร. จันทพิมพะ (AN ANALYTICAL STUDY OF R. CHANTAPIMPA'S SHORT STORIES) อ.ที่ปรึกษา : ผศ. อิงอร สุพันธ์วุฒิ, 165 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์เรื่องสั้นของ ร. จันทพิมพะ ในด้านแนวคิด ตัวละคร และกลวิธีการประพันธ์

ผลการวิจัยสรุปว่า ร. จันทพิมพะ เป็นนักเขียนเรื่องสั้นที่มีความสามารถในการเสนอแนวคิดการสร้างตัวละคร และการใช้กลวิธีการประพันธ์ที่หลากหลาย แนวคิดที่เด่นในเรื่องสั้นของ ร. จันทพิมพะ ได้แก่แนวคิดเกี่ยวกับผู้หญิงและความรัก ร. จันทพิมพะ นิยมสร้างตัวละครเอกฝ่ายหญิงให้มีบทบาทเด่นและให้ความสำคัญมากกว่าตัวละครเอกฝ่ายชาย ผู้เขียนเน้นลักษณะนิสัยของตัวละครมากกว่าลักษณะทางกายภาพ ตัวละครเอกฝ่ายหญิงที่เป็นโสเภณีจะสามารถพึ่งตัวเองได้และเมื่อแต่งงานแล้วจะทำหน้าที่เป็นภรรยาและมารดาที่ดี ผู้เขียนจะเสนอตัวละครเอกฝ่ายชายที่มีลักษณะดีเป็นที่น่านิยมเป็นส่วนใหญ่ แต่มีบางเรื่องที่แสดงลักษณะทางด้านร้าย ส่วนตัวละครเสริมหรือตัวละครประกอบมีบทบาทในการประกอบเรื่องให้สมบูรณ์ ร. จันทพิมพะ ใช้กลวิธีการประพันธ์เรื่องสั้นหลายอย่าง มีกลวิธีการเล่าเรื่องโดยใช้บุรุษที่หนึ่งและบุรุษที่สาม และมีกลวิธีการดำเนินเรื่อง คือตอนเปิดเรื่อง ตอนดำเนินเรื่อง และตอนจบเรื่อง ด้วยเหตุนี้เรื่องสั้นของ ร. จันทพิมพะ จึงน่าสนใจ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ภาษาไทย
สาขาวิชา ภาษาไทย (วรรณคดี)
ปีการศึกษา 2530

ลายมือชื่อนิติบัตร นางสาว น. อังนุ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา อ. อิงอร สุพันธ์วุฒิ

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

PORNTADA NA LUMPOON : AN ANALYTICAL STUDY OF R. CHANTAPIMPA'S SHORT STORIES. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. INGORN SUPANVANIT, 165 PP.

The purpose of this thesis is to make an analytical study of the themes, characters and writing techniques in the short stories of R. Chantapimpa.

It may be concluded that the short stories of R. Chantapimpa are successful in her presentation of themes as well as her characterization and diverse writing techniques. The prevalent themes in her short stories are those concerning women and love. R. Chantapimpa's female protagonists are usually given more significance than the male protagonists and they also receive major roles in her stories more. Emphasis is placed on the characters' behaviour than their physical appearances. The female protagonists who are single are usually able to support themselves and when married are able to fulfill their roles as wife and mother as well. On the other hand, the author usually presents most of her male protagonists as man of good standing worthy of praise but there are some stories in which their defects are also presented. Minor or supporting characters play a supportive roles in making the stories quite complete. R. Chantapimpa applies diverse writing techniques; there is the use of the first and third person narratives and the narratives technique of using an opening, a narration, and an ending which enhancing her stories appealing.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ภาษาไทย
สาขาวิชา ภาษาไทย (วรรณคดี)
ปีการศึกษา 2530

ลายมือชื่อนิติต พรพทา นิลินท์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา อ. อ. ฟูนิคินท์

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลือที่ยิ่งของผู้ช่วยศาสตราจารย์อิงอร สุพันธุ์วิช อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ให้ความรู้ และคำปรึกษาแนะนำอันเป็นประโยชน์ยิ่ง ต่อการทำวิทยานิพนธ์โดยมิเห็นแก่เหนื่อยยาก ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ ที่นี้ด้วย และขอกราบขอบพระคุณกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ อันประกอบด้วยรองศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ศรี แยมันต์ดา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวรรณา เกรียงไกรเพชร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชลดา เรืองรัชชลิขิต ที่ได้กรุณาให้ความเห็นแนะนำ และตรวจแก้จนวิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วง

ขอขอบคุณ เจ้าหน้าที่ห้องวารสารและหนังสือพิมพ์และเจ้าหน้าที่ห้องไมโครฟิล์มหอสมุดแห่งชาติ ที่อำนวยความสะดวกและความช่วยเหลือเป็นอย่างดีในการสำรวจและการถ่ายเอกสารต่าง ๆ ที่เป็นข้อมูลสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

ขอขอบคุณ สำหรับผู้ที่ให้ความช่วยเหลือในขั้นตอนสุดท้าย ก่อนการส่งวิทยานิพนธ์ ได้แก่ อาจารย์รศนาภรณ์ ณ สีลวันต์, อาจารย์ศาริंना ไชติรวี, คุณจำเนียร ยาวะโนภาส และคุณนवलพรรณ ชัยประภา ตลอดจนเพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ ที่ให้กำลังใจมาโดยตลอด

ผู้มีพระคุณอันหาที่สุดมิได้คือ แม่ ผู้เป็นที่รัก ห่วงหา และอยู่เคียงข้างลูกเสมอในยาม ทุกข์ระทมระทดท้อ และ เผชิญกับช่วงวิกฤตของชีวิต

คุณความดีของวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขออุทิศแด่ ร.จันทิมพะ นักเขียนผู้มีความรัก ความผูกพันอันแน่นแฟ้นต่อตัวอักษรทุกตัวในงานเขียนของเธอ และพ่อ - ผู้สอนให้ลูกรู้จักตัวอักษร ตัวแรกของชีวิต

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
บทที่	
1. บทนำ	1
2. แนวคิดในเรื่องสั้นของ ร.จันทพิมพะ	5
2.1 แนวคิด	5
2.1.1 ผู้หญิงในอุดมคติ	6
2.1.1.1 หึงตนเองได้	6
2.1.1.2 เป็นกุลสตรี	8
2.1.1.3 มีความเสียสละและซื่อสัตย์	9
2.1.1.4 มีคุณธรรม	11
2.1.2 ความรักและการแต่งงาน	13
2.1.2.1 ความรักคือความสุขของชีวิตมนุษย์	13
2.1.2.2 ความรักที่สมบูรณ์คือการแต่งงานหรือใช้ชีวิตอยู่ร่วมกัน	15
2.2 กลวิธีการแสดงแนวคิด	18
2.2.1 การแสดงแนวคิดโดยผ่านโครงเรื่อง	18
2.2.1.1 สถานการณ์ในโครงเรื่องเป็นสื่อกลางนำความคิดไปสู่ผู้อ่าน	19
2.2.1.2 การลำดับเหตุการณ์ในเรื่องเอื้ออำนวยต่อการแสดงแนวคิด	20
2.2.1.3 การเสนอเหตุการณ์ในโครงเรื่องมีความเป็นไปได้	22
2.2.2 การแสดงแนวคิดระหว่างการดำเนินเรื่อง	23
2.2.2.1 การแสดงแนวคิดโดยผ่านผู้เขียนโดยตรง	23
2.2.2.2 การแสดงแนวคิดโดยผ่านตัวละคร	25

บทที่

3. ตัวละครในเรื่องสั้นของ ร.จันทิมพะ	34
3.1 ประเภทของตัวละคร	35
3.1.1 ตัวละครเอกฝ่ายหญิง	36
3.1.1.1 ลักษณะทางกายภาพ	36
3.1.1.2 ลักษณะนิสัยและคุณสมบัติด้านอื่น ๆ	49
ก. มีความอ่อนโยนไม่ก้าวร้าวกระด้าง	50
ข. สามารถพึ่งตนเองได้	51
ค. ยึดมั่นและศรัทธาต่อความรัก	54
ง. ยึดมั่นในศีลธรรมและประเพณี	58
จ. มีความเชื่อมั่นในตนเอง	62
ฉ. สามารถปรับตัวให้เข้าใจโลกและชีวิต	67
3.1.2 ตัวละครเอกฝ่ายชาย	70
3.1.2.1 ลักษณะทางกายภาพ	70
3.1.2.2 ลักษณะนิสัยและคุณสมบัติด้านอื่น ๆ	75
ก. มีความเป็นสุภาพบุรุษ	76
ข. หยิ่งทะนงในศักดิ์ศรี	77
ค. มีบุคลิกภาพอบอุ่นอ่อนโยนมีเสน่ห์ต่อเพศตรงข้าม... ..	80
ง. ยึดมั่นในอุดมคติและรับผิดชอบต่อหน้าที่	81
จ. สามารถปรับตัวให้เข้าใจโลกและชีวิต.....	82
ฉ. ขาดความรับผิดชอบ	84
ช. เห็นแก่ตัวและเอาเปรียบผู้หญิง	86
3.1.3 ตัวละครเสริมหรือตัวละครประกอบ	89
3.1.3.1 มีบทบาทต่อโครงสร้างของเนื้อเรื่อง.....	89
ก. เป็นผู้สร้างปมปัญหาให้เรื่อง	90
ข. มีส่วนช่วยในการดำเนินเรื่อง	91
ค. เสริมบรรยากาศของเรื่องให้มีชีวิตชีวา	93

บทที่	หน้า
3.1.3.2 มีบทบาทต่อตัวละครเอก	93
ก. กระตุ้นความคิดของตัวละคร	93
ข. ส่งเสริมให้ตัวละครเอกเด่นชัดขึ้น	95
3.2 กลวิธีเสนอตัวละคร	97
3.2.1 เสนอตัวละครจากบทบรรยาย	97
3.2.1.1 บรรยายโดยใช้บุรุษที่หนึ่ง	97
3.2.1.2 บรรยายโดยใช้บุรุษที่สาม	99
3.2.2 เสนอตัวละครจากบทสนทนา	106
3.2.2.1 บทสนทนาที่แสดงลักษณะนิสัยและความรู้สึกนึกคิด ของผู้พูด	106
3.2.2.2 บทสนทนาที่พูดถึงตัวละครอีกตัวหนึ่ง	106
3.2.3 เสนอตัวละครจากพฤติกรรม	111
4. กลวิธีการประพันธ์ในเรื่องสั้นของ ร.จันทิมพะ	114
4.1 กลวิธีการเล่าเรื่อง	114
4.1.1 เล่าเรื่องโดยใช้บุรุษที่หนึ่ง	115
4.1.2 เล่าเรื่องโดยใช้บุรุษที่สาม	116
4.1.2.1 เล่าแบบรู้แจ้งทุกประการ	116
4.1.2.2 เล่าแบบมีขอบเขตจำกัด	117
4.2 กลวิธีการดำเนินเรื่อง	118
4.2.1 การเปิดเรื่อง	119
4.2.1.1 เปิดเรื่องด้วยฉาก	119
4.2.1.2 เปิดเรื่องด้วยตัวละคร	121
ก. เปิดเรื่องด้วยการแนะนำตัวละครเอก.....	121
ข. เปิดเรื่องด้วยการแนะนำตัวละครเสริม	123

บทที่	หน้า
4.2.1.3	เปิดเรื่องด้วยฉากและตัวละคร 125
4.2.1.2	เปิดเรื่องด้วยการตั้งคำถาม 127
4.2.1.5	เปิดเรื่องด้วยทัศนะของผู้เขียน 127
4.2.2	การดำเนินเรื่อง 129
4.2.2.1	ดำเนินเรื่องตามลำดับเวลา 129
4.2.2.2	ดำเนินเรื่องย้อนต้น 129
4.2.2.3	สร้างความขัดแย้ง 132
4.2.2.4	สร้างความสงสัยใคร่รู้ 133
4.2.2.5	ใช้เหตุบังเอิญหรือเหตุประจวบ 135
4.2.3	การจบเรื่อง 136
4.2.3.1	จบเรื่องตามความคาดหมาย 137
4.2.3.2	จบเรื่องแบบพลิกความคาดหมาย 137
5.	สรุปการวิจัยและข้อเสนอแนะ 142
บรรณานุกรม 144
ภาคผนวก ก.	ชีวประวัติของ ร.จันทิมพะ 152
ภาคผนวก ข.	ผลงานประพันธ์ของ ร.จันทิมพะ 157
ประวัติผู้เขียน 165